

"Halbuki o felsefî mes'eleler ruhumu çok fazla kirletmiş ve terakkiyat-ı maneviyemde engel olmuştu." cümlesi ile "Fünununuzu ve terakkiyatınızı merdiven yapınız." ifadesini nasıl anlayabiliriz?

Bıçakla adam da öldürürsün faydalı işler de yaparsın; zarar ya da fayda bıçağın zatında değil kullanılış biçimindedir. Fen ilimleri de bir bıçak gibidir, bu ilimleri ayetler ışığında tefekkür edersen manen terakki ettirir, yok felsefi ideolojiler açısından kullanırsan bu kez seni karanlığa boğar. **Yani fen ilimleri zatı itibarı ile kötü değildir.**

Üstadımız burada İlahi usul dışına çıkarak (*velayet-i kübranın dışında olan kalam ilmi tarzında demek Fahu Razi gibi*) fen ilimlerini felsefi usul ile dine hizmet ettirmeyi denemiş ve beyhude yorulmuştur. Daha sonra Kur'an'ın usul ve tarzına tam girerek, fen ilimlerini ayetlerin emrinde istihdam ederek tevhidi tam izah etmiştir, Risale-i Nur bunun en açık vesikasıdır.

"Maatteessüf o vakte kadar ulûm-u felsefeyi, ulûm-u İslâmiye ile beraber havsalama doldurup o ulûm-u felsefeyi pek yanlış olarak maden-i tekemmül ve medar-ı tenevvür zannetmişim. Halbuki o felsefî mes'eleler ruhumu çok fazla kirletmiş ve terakkiyat-ı maneviyemde engel olmuştu..."

"... Ezcümle, fûnun-u hikmetten gelen zulûmat-ı ruhiye, ruhumu kâinata boğduruyordu."(1)

Üstadımızın bu ifadeleri bir Aristo, bir Kant gibi felsefeye girip tevhidi bu felsefi yollar ile ispat etmeye çalışmış anlamına gelmiyor. Üstadımızın **"Beyhude yoruldum."** dediği şey, felsefenin yararlı bazı kollarını (mantık gibi) İslami tarzda kullanıp, devir ve teselsül gibi yollar ile tevhidi ispat etmeye kalkan Sünni kalam yoludur.

(1) bk. [Lem'alar, Yirmi Altıncı Lem'a.](#)